

Beheerplan Marke Mallem

Opgesteld door:

Stichting Uitvoering Projecten
Vereniging Agrarisch Natuurbeheer Berkel en Slinge
't Brendeke 10
7152 BT Eibergen
0545-477587
info@vanberkelenslinge.nl

In opdracht van:

1. Omschrijving natuurdoeltypen en streefbeelden	3
1.1 Gemengd loofbos	3
1.2 Berken-, eiken-, essensingel	3
1.3 (Gemengd) struweel	3
1.4 Natuurlijke boom	3
1.5 Hakhout	4
1.6 Houtoever	4
1.7 Poel/open water	4
1.8 Rivier- en beekoever	4
1.9 Moeras en rietoever	5
1.10 Schraal grasland	5
1.11 Structuurrijk grasland	5
<i>Bijlage 1: Plankaarten</i>	7

1. Omschrijving natuurdoeltypen en streefbeelden

De verschillende elementen zijn te verdelen in verschillende natuurdoeltypen/streefbeelden. Natuurdoeltypen worden beschreven binnen de subsidieregeling SNL, en streefbeelden betreft een terminologie van het waterschap Rijn en IJssel. Beide termen worden hier genoemd, maar om duidelijkheid te scheppen zijn de streefbeelden van het waterschap leidend in dit beheerplan. Op basis hiervan zijn ook de kaarten opgesteld. Hieronder wordt uitgebreid beschreven hoe de verschillende streefbeelden er uit zouden moeten zien, en welke beheermaatregelen daar bij horen.

1.1 *Gemengd loofbos*

Een droog bos met een combinatie van hoofdboomsoorten zoals eik, beuk, es, of berk. De randzone bestaat voor 50% uit kruid- en struikvormers. Het bos bestaat uit verschillende lagen. Van onder naar boven zijn dit:

- Strooisellaag, bestaande uit strooisel (takken en bladeren)
- Moslaag, deze laag is slechts enkele centimeters hoog. Hierin groeien o.a mossen en paddenstoelen.
- Kruidlaag met onder andere varens, bosbes en allerlei andere kruidachtige planten.
- Struiklaag, vooral bestaand uit inheemse struiken.
- Boomlaag, vooral bestaand uit inheemse bomen.

Het beheer bestaat uit het 1x per 20 jaar 40% dunnen. Daarnaast zou 1x per 10 jaar de randzone kunnen worden afgezet.

Elementnummer: 8,12, 13, 19, 20

1.2 *Berken-, eiken-, essensingel*

Een droge singel met als hoofdboomsoort berk, eik of es, verder aangevuld met diverse struiksoorten. Dit streefbeeld is vaak te vinden tussen een onderhoudspad en een weide/akker. Beheer van deze elementen zal vaak plaatsvinden in de vorm van hakhout. Een aantal bomen zal als overstaander gehandhaafd blijven, de overige boom- en struikvormers zullen periodiek worden afgezet.

Elementnummer: 4a, 7a, 23a, 27, 31, 32

1.3 *(Gemengd) struweel*

Een lijn of vlakvormig element met vrijwel uitsluitend (inheemse) struweelsoorten. Maximale hoogte 8 meter. Boomvormers kunnen sporadisch voorkomen, indien deze zich spontaan vestigen. Het is wel van belang dat deze niet de overhand krijgen en het element zich als struweel kan ontwikkelen. Beheer van deze elementen zal vaak plaatsvinden in de vorm van hakhout, waarbij het struweel periodiek zal worden afgezet.

Elementnummer: 5, 10, 16

1.4 *Natuurlijke boom*

Een houtachtige stam met kroon in zijn natuurlijke vorm. In de meeste gevallen betreft dit een inheemse boom, uitzonderingen daargelaten. De stam is opgesnoeid. Eindhoogte minimaal 8

meter. Beheer vindt alleen plaats als de veiligheid of de doorgang in gedrang komt. De boom mag zich zoveel mogelijk natuurlijk ontwikkelen.

Elementnummer: 13b, 25

1.5 Hakhout

Een bos waarbij periodiek (10-15 jaar) hout dicht bij de grond wordt afgezet (of net boven de vorige zaagsnede). De stobbe loopt weer uit. Els, eik, berk es en wilg komen hier voor. Ongeveer 20% kan als overstaander blijven staan

Het beheer bestaat uit het periodiek (cyclus 6-25 jaar afhankelijk van soorten) afzetten van het element, bij voorkeur gefaseerd. Snoeihout mag op hopen/rillen gelegd worden, mits dit de ondergroei en stobben niet schaad. Wanneer dit te veel wordt moet het snoeihout worden afgevoerd.

- Geen snoeihout verbranden bij het element of houtsnippers in het element brengen.
- Geen chemische bestrijdingsmiddelen toepassen (m.u.v. pleksgewijze bestrijding ongewenste houtsoorten).
- Geen beschadiging door vee.
- Oppervlakte is maximaal 1 ha.
- Minimaal 80% van de oppervlakte wordt als hakhout beheerd.

Elementnummer: 15 en 17

1.6 Houtoever

Een flauw talud en oever met spontaan houtige opslag van bijv. wilg, els, es, berk. Het beheer bestaat uit het periodiek afzetten van het hout op het talud, om te voorkomen dat het te groot wordt of in het water valt (dit in tegenstelling tot een broekbos). Incidenteel kan een boomvormer gehandhaafd worden.

Elementnummer: 27a en 29a

1.7 Poel/open water

Het gaat om grote en kleine wateren met voedselrijk, vrij helder, stilstaand water waarin waterplanten groeien en de verlanding vanaf de oever plaatsvindt. Openheid rondom een deel van de poel is van belang om een goed voorplantingsbiotoop voor amfibieën te behouden.

Een poel heeft een oppervlakte van 0,5 – 50 are. Incidenteel mag een poel in de zomerperiode droogvallen. Het beheer bestaat uit het periodiek opschonen van de poel en het verwijderen van de houtopslag op de oever.

Streefbeeld/eisen

- Minimaal 50% van het natte oppervlakte van de poel bestaat in de lente uit open water.
- Maximaal 25% van de oeverlengte is begroeid met inheemse bomen en/of struiken. (alleen aan noordzijde)
- Maai- en schoningswerkzaamheden uitvoeren tussen 1 september en 15 oktober. Maaisel/bagger afvoeren.
- Geen bemesting/chemische bestrijdingsmiddelen toepassen.

Elementnummer: 3

1.8 Rivier- en beekoever

Een oever waar spontane ontwikkeling een kans krijgt en waar de vegetatie zeer afwisselend kan zijn. De vegetatie bestaat uit riet, moeras- en oeverplanten afgewisseld door houtige gewassen (maximaal 25%).

Het beheer van de oever bestaat uit het maaien van de oever, wanneer er problemen ontstaan bij de water aan- en afvoer, of wanneer het percentage houtige gewassen meer dan 25% bedraagt. Maaien/zagen van de oeverbepanting bij voorkeur in de periode december – februari waarbij het vrijkomende materiaal wordt afgevoerd. Maximaal 50% van de vegetatie verwijderen.

Streefbeeld/eisen

- Afwisselende vegetatie waarbij jaarlijks maximaal 50% van het oppervlak gemaaid wordt.
- Maximaal 25% van de oeverlengte bestaat uit houtgewas.
- Maaisel/hout afvoeren.

Elementnummer: 4, 9a, 18, 23 en 28

1.9 Moeras en rietoever

Vegetatie op de overgang van water naar land waar houtopslag vrijwel geen kans krijgt. De vegetatie bestaat uit riet (>75%) en andere moeras- en oeverplanten. Ook poelen die zijn verland vallen onder dit streefbeeld. Het beheer bestaat uit het periodiek verwijderen van de houtopslag in het moeras, en periodiek maaien van het element.

Elementnummer: 2 en 11

1.10 Schraal grasland

Een grasland waarbij door verschraving (frequent maaien en afvoeren) een kruidenrijkere situatie wordt gecreëerd. Het beheer bestaat uit het 1x per jaar maaien en afvoeren.

Streefbeeld/eisen

- Een vrijwel uniform grasland qua ruimtelijke structuur (hoge of lage vegetatie).
- Minimaal 50% van de oppervlakte bestaat uit (bloemrijke) kruiden.
- Geen bemesting/bagger toepassen.
- Chemische bestrijdingsmiddelen slechts toepassen voor pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en brandnetel.
- Geen (na)beweiding.
- Niet klepelen, scheuren, frezen of inzaaien.
- Maaisel tussen de 48-96 uur na maaien afvoeren.

Elementnummer: 6, 7 en 14

1.11 Structuurrijk grasland

Dit grasland is een kruidenrijk grasland (niet schraal). Het kan behoren tot allerlei verbonden van graslandvegetaties, zoals kamgrasvegetaties of de meer algemene witbolgraslanden. Diverse soorten ruigte en struweel kunnen in dit grasland voorkomen.

Kruiden- en faunarijk grasland wordt bij een goede kwaliteit gekenmerkt door variatie in structuur (ruigte, plaatselijk struweel, hoge en lage vegetatie) en is rijk aan fauna. Dit type is o.a. van belang voor vlinders, insecten, vogels en kleine zoogdieren. Het beheer bestaat uit het 1x per jaar maaien en afvoeren met nabeweiding, of beweiding.

Streefbeeld/eisen

- Grassen zijn dominant, kruiden en mossen bestrijken minimaal 20% van de oppervlakte.
- Ongeveer 50% van de vegetatie is kort (5-10 cm hoog)
- 25% van de vegetatie is lang (niet gemaaid of begraasd)
- 25% van de vegetatie zit tussen de korte en lange vegetatie in.

- Maximaal 10% van het oppervlak is struweel/bos
- Maaisel afvoeren.
- Geen bemesting/chemische bestrijdingsmiddelen toepassen.

Door de percentages grotendeels te rouleren voorkom je dat 25% van het oppervlak bos wordt.

Elementnummer: 1, 9, 13a, 21, 24, 29

Bijlage 1: Plankaarten

